

CLASSICAL ARMENIAN BIBLE: THE ZOHRAB BIBLE

Edited by Dr H. Zohrabian

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆԶ
ՄԱՏԵԱՆ ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԱՑ

THE BIBLE
OLD AND NEW TESTAMENTS

ԸՍՏ
ՃՇԳՐԻՑ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՆԱԽՆԵԱՑ ՄԵՐՈՑ
'Ի ՀԵԼԵՆԱԿԱՆՆ ՀԱՒԱՏԱՐՄԱԳՈՅՆ ԲՆԱԳՐԻՆ
'Ի ՀԱՅԿԱԿԱՆՍ ԲԱՐԲԱՌ՝

ACCORDING
TO THE ACCURATE TRANSLATION
OF OUR ANCESTORS
FROM THE MOST RELIABLE GREEK TEXT
INTO THE ARMENIAN LANGUAGE.

Նորոգապէս 'ի լոյս ընծայեալ
յընտրելագոյն գրչագիր գաղափարէ՝
Համեմատութեամբ այլևայլ օրինակաց,
Հանդերձ կարևոր ծանօթութեամբք բնաբանին:

Newly published from the best manuscript,
with a comparison of various exemplars,
with important annotations to the text.

Յաշխարհաբո-րո-րէնէ պէտք
Հ. Յովհաննոս-Զօհրապեան Վարդապետի,
'ի մեքանո-րէնէ Մեծին Մխիթարայ
Բաբոն-նապետի և առաջին Աբբայի:

*On the basis of the work of
Rev. Doctor Fr. Hovhann Zohrabian,
of the Congregation of the Great Mechitar,
Pontif and first Abbot.*

Տպագրեալ Հրամանաւ Տ.Տ. Ստեփաննոսի Ագոնց
Աստուածապատիւ Արշիեպիսկոպոսի,
և Առաջնորդի Ռիստին՝ Սրբոյն Ղազարու:

Published by order of the Very Rev. Stepannos Agonts,
Honoured Venerable Bishop
and Prelate of the Congregation of St. Lazarus.

Revised edition edited by Tigran A. Aivazian (Erevan, 2016)

1805 'Ի ՎԵՆԷՏԻԿ. ՌԻՄԾԻ
'Ի Գործարանի Սրբոյն Ղազարու:

1805 VENICE
At the Press of St. Lazarus.

աստուծոց խօսեցի ամբարտաւանս. և յաջողեցի մինչև վախճանեացի բարկութիւն, քանզի 'ի վախճան լինելոց է: 37 Եւ 'ի վերայ աստուծոց Հարց իւրեանց զմտաւ ածցէ, և վառն ցանկութեան կանանց. և զամենայն դիւ զմտաւ ոչ ածցէ. և 'ի վերայ ամենայնի Հպարտացի. 38 և զԱստուած Հօր 'ի տեղով իւրմէ փառաւորեցէ. և զաստուած զոր ոչ ծանեան Հարց նորա՝ փառաւորեցէ, ոսկով և արծաթով և ակամբք պատուականօք և ցանկալեօք: 39 Եւ անցցէ յաւորս փախստականաց ըստ աստուծոյ օտարի, և յաճախեցէ փառս. և Տառադիւղեցուցէ նմա զբազումս, և զերկիրն բաժանեցէ 'ի պարզևի: 40 Եւ 'ի ժամանակի վախճանի ոգորեացի ընդ արքային Հարաւոյ. և զօրաժողով լիցի 'ի վերայ նորա արքայն Հիւսաւոյ, կառօք և Հեծելովք և նաւօք բազմօք, և մոցէ յերկիրն և խորտակեցէ. և անցցէ 41 և մոցէ յերկիրն Սաբայիմ. և բազումք տկարասցին: Եւ սորա իցէն որ ապրիցեն 'ի ձեռաց նորա. եղովմ, և Մովաբ, և իշխանութիւն որդւոցն Ամոֆայ: 42 Եւ ձգեցէ զձեռն իւր յերկիրն. և երկիրն Եգիպտացոց ոչ եղիցի 'ի փրկութիւն. 43 և տիրեցէ 'ի վերայ գաղտնեաց ոսկւոյ և արծաթոյ, և 'ի վերայ ամենայն ցանկալեացն Եգիպտացոց և իւրեացոց, և եթմուկացոց յամուրս նոցա: 44 Եւ ապա Համբաք և տաքնապք ձեպեցեն զնա յարևելից, և 'ի Հիւսաւոյ եկեցէ սրտմտութեամբ բազմաւ ապականել զբազումս: 45 Եւ Հարցէ զխորան իւր յեփազնոն, 'ի մէջ ծովոցն 'ի լեւոն Սաբային սուրբ, և եկեցէ մինչև 'ի կողմն մի նորա. և ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ:

12 Եւ 'ի ժամանակին յայնմիկ յարիցէ Միքայել իշխան մեծ, որ կայ 'ի վերայ որդւոց ժողովրդեան քո. և եղիցի ժամանակ նեղութեան. նեղութիւն որպիսի ոչ եղև յորմէ Հետէ եղև ազգ 'ի վերայ երկրի մինչև 'ի ժամանակն յայն. և 'ի ժամանակն յայնմիկ ապրեացի ժողովուրդ քո, ամենայն որ գտցի գրեալ 'ի դպրութեան: 3 Եւ բազումք 'ի ննջեցելոց 'ի Հող երկրի՝ յարիցեն, ոմանք 'ի կեանսն յափտեանականս, և ոմանք 'ի նախատիսն և յամօթ յափտեանական: 3 Եւ իմաստունք ծագեցեն իբրև զլուսաւորութիւն 'ի Հաստատութեան. և բազումք յարդարոց իբրև զաստեղս յափտեանս և ևս: 4 Եւ դու Դանիէլ փակեալ միջնադ, և կնքեալ զգիրդ մինչև 'ի ժամանակ վախճանի. մինչև սրբեցցին բազումք, և բազմանցի գիտուցին: 5 Եւ տեսի ես Դանիէլ, և աշա երկու կային յայսկոյս և յայնկոյս գետոյն. 6 և ասեն ցայրն որ զգեցեալն էր զբաղէն, և կայր 'ի վերայ ջուրց գետոյն. Մինչև ցերբ իցէ վախճանս սքանչելեացդ զոր ասացեր: 7 Եւ լուայ յառնեն որ զգեցեալն էր զբաղէն, և կայր 'ի վերայ ջուրց գետոյն. ամբարձ զաջ իւր և զձախ իւր յերկիրն, և երդուաւ 'ի կենդանին յափտեանից, թէ 'ի ժամանակ և 'ի ժամանակս և 'ի կէս ժամանակի. և 'ի կատարել ցրման ձեռին ժողովրդեանսն սրբեցելոց, ծանիցեն զայս ամենայն: 8 Եւ ես լուայ և ոչ առի 'ի միտ. և ասեմ. Տէր զի՞նչ է վախճանս այդոցիկ: 9 Եւ ասէ. Եղթ Դանիէլ. զի արգելեալ և կնքեալ են բաւքս մինչև ցժամանակ վախճանի: 10 Ընդեցցին և սպիտակացցին և փորձեցցին և սրբեցցին բազումք, և անօրինեցցին անօրէնք, և ոչ առնուցոյն 'ի միտ ամպարիշտօք. և իմաստունք իմացցին 11 'ի ժամանակէ փոփոխմանս յաճախութեան: Եւ տացի պղծութիւնս աւերածին աւորս Հազար երկերիւր երեսուն և Հինգ. 12 և երանի որ Համբերեցէ և Հացէ յա-

36 Ոճանկ. 'ի վերայ ամենայն աստուծոյ... քանզի վախճան լինելոց է: 37 Ոճանկ. Եւ 'ի վերայ աստուծոյն Հարցն իւրե՞... զմտաւ ոչ ածիցէ: Օրինակ մի. Եւ 'ի վերայ ամենայն աստուածոց Հարց իւրոց զմտաւ ածիցէ. և վառն բազում ցանկութեան կա՞: 38 Ոճանկ. Եւ զԱստուածս Հօր: 39 Ոճանկ. Յաւորս փախստականաց ընդ աստուծոյ օտարի... նոցա. կա՞ նա զբազումս: 43 Ոճանկ. Եւ իւրացոց: 44 Ոճանկ. Եւ եկեցէ սրտմտ: 45 Ոճանկ. Յեփազով: 'ի լուսն. 'ի վերայ յեփազնոն. նշանակ՞ յապարանս: Զոր օրինակ մի 'ի մէջ առեալ գրէ. Զխորան իւր յապարանս յեփազնոն: Բազումք. Որ փրկիցէ զնա: 12.2 Ոճանկ. Եւ յամօթս յափտեանականս: 3 Ոճանկ. Իբրև լուսաւոր 'ի Հաստա՞: 4 Ոճանկ. 'ի ժամանակ վախճանի: 'ի լուսն. Մինչև ուցցին բազումք. Համա՞յնս ոմանց 'ի բնա՞: Որ օրինակ մի. մինչև ուցցին և սրբեցցին բազումք: 5 Օրինակ մի. Եւ աշա երկուց կացցին յայս՞: 6 Ոճանկ. Եւ ասեմ ցայրն որ զգեցեալ էր զբաղէն... վախճան ժամանակի սքանչելեացդ զոր ա՞: 7 Ոճանկ. Եւ 'ի կէս ժամանակաց: 8 Ոճանկ. Եւ ես Դանիէլ լուայ: 9 Ոճանկ. Մինչև ցվախճան ժամանակի: 11 Ոճանկ. Եւ 'ի ժամանակէ փոփոխմանս... Հազար երեքհարիւր երեսուն:

տուրս Հազար երեք Հարեւր երեսուն և Հինգ: 13 Եւ դու եկ Հանգիր, զի տակաւին են աւորք և ժամք 'ի կատարումն վախճանի, և Հանգիցես. և յարիցես 'ի ժամանակի քում՝ 'ի վախճանի աւորք:

14 Եւ թագաւորն Աստիագէս յաւելաւ առ Հարս իւր, և առ Կիւրոս Պարսիկ զթագաւորութիւնս նորա: 1 Եւ Դանիէլ էր կենաց կցորդ թագաւորին. և փառաւոր քան զամենայն բարեկամս նորա:

2 Եւ էին կուռք մի Բաբելոնացոց անուն Բէլ. և ելաներ զժ 'ի նմա ռոճիկ՝ աւուր միոջ, նաշի՜ երկուտասան արդու. և քառասուն ոչխար. և զինի վեց մար: 3 Եւ թագաւորն պաշտէր զնա. և երթայր Հանապազ երկիր պագանէր նմա: Բայց Դանիէլ պագանէր երկիր Աստուծոյ իւրոյ. և ասէ ցնա թագաւորն. Դու ինդէր ոչ երկիր պագանես Բելայ: 4 Եւ նա ասէ. Քանզի ոչ պաշտեմ զկուռս ձեռագործս, այլ զԱստուած կենդանի զմարտիչ երկին և երկրի, որ ունի իշխանութիւն ամենայն մարմնոց: 5 Եւ ասէ ցնա թագաւորն. Իսկ Բէլ ոչ թուի քեզ թէ իցէ Աստուած կենդանի. եթէ ոչ տեսիցես որչափ ուտեմ և ըմպեմ Հանապազ: 6 Եւ ասէ Դանիէլ ծիծաղելով. Մի՞ խաբիր արքայ, զի դա է 'ի ներքոյ կաւեայ, և արտաքոյ պղնձի. ոչ կերեալ դորա երբէք և ոչ արբեալ: 7 Եւ բարկացեալ թագաւորն, կոչեաց զքուրմսն նորա, և ասէ ցնա թագաւորն. Եթէ ոչ ասիցէք ինձ, ո՞վ ուտէ զսեղանս զայն մաշու մեռանիցիք. 8 ապա եթէ յայտ առնիցէք թէ զայն ամենայն Բէլ ուտէ՝ մեռանիցի Դանիէլ՝ զի Հայհոյեաց գիւլ: Եւ ասէ Դանիէլ ցթագաւորն. Եղիցի ըստ բանի քում: 9 Եւ էին քուրմք Բելայ եւեթասուն, թող զկանայս և զմանկոց: Եւ էին թագաւորն Դանիէլի Հանդերձ 'ի տուն Բելայ: 10 Եւ ասեն քուրմք Բելայ. Ահաւասիկ մեք արտաքս ելցուք. և դու արքայ դիր առաջի դորա զկերակուրսդ և զգինիդ խառնեալ դիցես. և փակեալ զդուրսդ, և կնքեալ մատանեալ քով: 11 Եւ եկեալ ընդ առաւօտս, եթէ ոչ գտցի այդ ամենայն կերեալ 'ի Բելայ, մեղոնք մեք. ապա թէ ոչ՝ Դանիէլ որ սուտ խօսեցաւ զմեզ: 12 Եւ նոքա վստա՜ն էին, զի արարեալ էին ընդ սեղանսն մուտ անյայտ. և ընդ այն մտանէին Հանապազ և ուտէին զայն: 13 Եւ եղև իբրև եփն արտաքս, և թագաւորն եղ զկերակուրսն առաջի Բելայ: Եւ Հրաման ետ Դանիէլ իւրում մանկուտոյ, և բերին մոխիր, և ցանեցին ընդ ամենայն մեշեանս առաջի թագաւորին միայնոյ. և ելեալ արտաքս փակեցին զդուռնս, և կնքեցին մատանեալ թագաւորին և գնացին: 14 Եւ քուրմքս մոխր գիշերի ըստ սովորութեան իւրեանց, կանամքք և որդուլք իւրեանց. կերան զամենայն և արբին և ոչ ինչ թողին: 15 Եւ կանխեաց թագաւորն ընդ առաւօտս Դանիէլի Հանդերձ. 16 և ասէ. Ո՞րք են կնիքդ Դանիէլ: Եւ նա ասէ. Ո՞րք են արքայ: 17 Եւ եղև ընդ բանալ դրանցն Հայեցալ թագաւորն 'ի սեղանս, 'ի ձայն մեծ աղաղակեաց և ասէ. Մեծ ես Բէլ, և ոչ գոյ նեղութիւն 'ի քեզ և ոչ մի: 18 Եւ ծիծաղեաց Դանիէլ. և կալալ զթագաւորն զի մի՞ մոցէ 'ի ներքս, և ասէ. Աղէ՛ Հայեաց ընդ առակսդ, և տես դիր է Հետդ այդ: 19 Եւ ասէ թագաւորն. Տեսանեմ Հետ արանց կանանց և մանկուտոյ: 20 Յայնժամ բարկացեալ թագաւորն կալալ զքուրմսն, և զկանայս և զորդիս նոցա. և ցուցին նմա զգաղտնի դուռնս ընդ որ մտանէին և ծախէին զսեղանս: 21 Եւ կոտորեաց զնոսա թագաւորն, և զԲէլ ետ 'ի ձեռս Դանիէլի, և կործանեաց զնա և զմեշեանս նորա: 22 Եւ էր վիշապ մի մեծ, և պաշտէին զնա Բաբելոնացիք: 23 Եւ ասէ թագաւորն ցԴանիէլ. Միթէ և զդմանէ՞ ասիցես

14.65 Այս է վերջին ճամբան ժողովրդիս ըստ Լազարոսի... զոր զրեւոյցի մեր ընդ Յոնանէն բնագրին ունին ասարանօր. և Ուկան 'ի սպառ զանց առնէ զնոյն: 1 Ուկան. Բան զամենայն բարեկամս իւր: 2 Ուկան. Եւ էր կուռք մի: Բազումք. Եւ ելաներ նմա ու՞: 3 Օրինակ մի. Երկիր պագանէլ նմա... երկիր Աստուծոյ իւրում: 5 Ոճանկ. Ոչ թուիցի քեզ Աստուած կենդանի: Ոճանկ. Եթէ ոչ տեսանես. և ասանկ. Եթէ ոչ տեսանիցես: 6 Ուկան. Ոչ է կերեալ դորա: 7 Ոճանկ. Եթէ ո՞վ ուտիցէ զսեղանս: 8 Ոճանկ. Մեռացի Դանիէլ: 10 Յոնանս պակաս. Զկերակուրսդ. և զգինիդ խառնեալ դիցես. և փակեալ զդուրսդ, և կնք: 11 Օրինակ մի. Եթէ ոչ գտցես զայդ ամենայն կերեալ: 13 Ոճանկ. Իբրև եփն նոքա արտաքս... փակեցին զդուռնս: 17 Ոճանկ. Ընդ բանալ դրանց Հայեցալ թագաւորն: 19 Ուկան. Տեսանեմ Հետս ար՞: 20 Բազումք. Զգաղտնի դուռնս:

թէ պղծի է. ահաւաղիկ կենդանի է, ուտէ և ըմպէ. և ոչ կարես ասել թէ չիցէ դա աստուած կենդանի. արդ եկ պագ դմա երկիր: ²⁴Եւ ասէ ցնա Դանիէլ. Եւ Տեառն Աստուծոյ իմոյ երկիր պազանեմ, զի նա է Աստուած կենդանի: ²⁵Բայց դու արքայ տոր կիշանութիւն, և սպանից զվիշապոյ առաջի ըտ առանց սրոյ և գաւազանի: Եւ ասէ թագաւորն. Տուեալ քեզ: ²⁶Եւ առ Դանիէլ եւր ձիւթ, և ճարպ, և մազ. և եփեաց 'ի միասին' և արար գնդակա, և եհար 'ի բերան վիշապին. և իբրե կերաւ պայթեաց վիշապն. և ասէ. Տեսէք զպաշտամունսդ ձեր: ²⁷Եւ եղև իբրե լրան Բաբելոնցիքն բարկացան յոյժ, և կուտեցան 'ի վերայ թագաւորին' և ասէն. Հրեայ եղև թագաւորն. զի էլ կործանեաց, և զվիշապն սպան, զբուրմնն կոտորեաց: ²⁸Եւ իբրե եկին, ասէն ցթագաւորն. Տուր մեզ 'ի ձեռս զԴանիէլ. ապա թէ ոչ սպանանեմք զքեզ և զտուն ընդ: ²⁹Եւ իբրե ետես թագաւորն եթէ կարի տաքնապէն զնա, Հարկաւ 'ի ձեռս ետ նոցա զԴանիէլ: ³⁰Եւ նոքա արկին զնա 'ի գուրն առիւծոց. և անդ եր զվեց օր: ³¹Եւ էին 'ի գբին եմքն առեւծք. և տային նոցա Հանապազ երկու մարդս, և երկուս պատրուակա. բայց յայնժամ ոչ ինչ արկին նոցա, զի վաղվազակի կերիցեն զԴանիէլ: ³²Եւ էր Ամբակում մարգարէ 'ի Հրեաստանի. և եփեաց թան, և բրդեաց Հաց 'ի կուր. և երթայր յանդ տանել մշակաց իւրոց: ³³Եւ ասէ Հրեշտակ Տեառն ցԱմբակում. Տար զճաշդ զոր ունիս' 'ի Բաբելոն Դանիէլի' 'ի գուրն առիւծոց: ³⁴Եւ ասէ Ամբակում. Տէր զԲաբելոն իմ չիք տեսեալ, և զգուրն ոչ գիտեմ ո՛ր իցէ: ³⁵Եւ բուռն եհար Հրեշտակն զգազաթման նորա, և կալաւ զվարսից գլխոյ նորա, և եդ զնա 'ի Բաբելոն 'ի վերայ գբոյն սաստկութեամբ Հոգւոյ իւրոյ: ³⁶Եւ աղաղակեաց Ամբակում' և ասէ. Դանիէլ Դանիէլ արի առ զճաշդ զոր առաքեաց քեզ Աստուած: ³⁷Եւ ասէ Դանիէլ. Յիշեցեր զիս Աստուած, և ոչ ընդ վայր Հարեր զսիրելիս ընդ: ³⁸Եւ յարեաւ Դանիէլ և եկեր. և Հրեշտակ Աստուծոյ տարաւ զԱմբակում նոյնժամայն անդերս 'ի տեղի իւր: ³⁹Եւ թագաւորն եկն յաւուրն եմքնորդի աշխարհէլ զԴանիէլ. և իբրե եկն 'ի բերան գբոյն, և Հայեցաւ, և ետես զի նստեր Դանիէլ. ⁴⁰աղաղակեաց 'ի ձայն մեծ' և ասէ. Մեծ էս Տէր Աստուած Դանիէլի. և չիք այլ որ բաց 'ի քէն: Եւ առ զնա 'ի վեր: ⁴¹Եւ զմասակարս կորստեան նորա արկին 'ի գուրն. և գէշ գէշ պատառեցան նոյնժամայն առաջի նորա:

Ապարեցաւ Մարգարէն ինն Դանիէլ:

ՆԱԽԱԴԻՐՈՒԹԻՒՆ ԵԶԵԿԻԵԼԻ ՄԱՐԳԱՐԵԻ

Եզեկիէլ Նաբոքոդոնոսորայ յերրորդ ելանէն յերուսաղէմ, գերի վարեցաւ ընդ Յովակիմայ արքայի, որ նա ինքն է Յեզոնիա՝ Հայր Սաղաթիելի. յորոյ Հնգերորդ ամի գերուստես սկսաւ մարգարեանալ Եզեկիէլ 'ի Բաբելոն: Եւ է պատճառ պանչելի տեսեանն՝ զոր ետես, այսպէս: Ի գլուխ ամ պարշտութեան Հասեալ Հրեիցն բազումք գերեալ եղեն 'ի Բաբելոն, ընդ որս և արքայն Յեզոնիա. իսկ մնացեալն անդէն ոչ զգաստանային, այլ վստահացալք 'ի տաճարն որ չև էր Հրկիզեալ ուր Համարէին բնակել զԱստուած. և անճար կարծէին մասնել զնա Հեթմանոսաց, որով ամբարտաւանեալք ևս 'ի չարիս յառաջէին: Եւ զի 'ի ժամանակի անդ Երեմիաս 'ի միջի նոցա էր յերուսաղէմ. որ թէպէտ խրատեր և յանդիմանէր զնոսա՝ ոչ Հաւանէին. այլ ընդ Հակառակս ելեալ ասէին զնա, և իբրե ընդ թշնամի ինքեանց Հայելով ընդ նա, և ընդ բարեկամ Քաղղէացւոց, ոչ միայն չսէին նմա, այլ և սպանանել ևս ջանային: Անուն Աստուած 'ի ձեռն մարգարեական շնորհիւ զԵզեկիէլ 'ի Բաբելոն, ընդ որում ոչ գոյր Հրեիցն իր նախանձո՛ւ որպէս ընդ Երեմիայի. և տայ նմա Համաձայնել Երեմիայի 'ի կշտամբանս չարեաց Հրեիցն, և 'ի սպառնալիս կործանման

23 Ուկան. Ահաւաղիկ կենդանի է: 24 Ումնէ. Երկիր պագից. զի նա: 25 Իսպառ-մը. Տուր ինձ իշխան... զվիշապոյ առանց սրոյ: Ուկան. Տուեալ է քեզ: 29 Ումնէ. Տագնապէին զնա. Հարկաւ ետ 'ի ձեռս նոցա: Ուր Ուկան. Հարկիւ ետ 'ի ձեռ: 32 Օրինակ մի. Հաց 'ի կերակուր: 39 Ումնէ. Եւ եկն 'ի բերան գբ'... և ետես զԴանիէլ զի նստեր. և աղա՛: 41 Եմեայն գրչապետ մեր յայն Էան կարարեն զՄարգարէն ինն Դանիէլ. պատառեցան նոյն ժամայն առաջի նորա: Ուր Ուկան յաւելո՛ւ Համար 42. Յայնժամ ասէ թագաւորն. Պակսուցուն ամենայն բնակից ընդՀանորոյ երկրի յԱստուծոյ Դանիէլի. զի նա է փրկիչ արարող նշանաց և սքանչելեաց երկրի. որ փրկեաց զԴանիէլ 'ի գբոյ առիւծոց:

քաղաքին և տաճարին թէ ոչ դարձցին: Զի 'ի Հեռուստ 'ի Բաբելոն սպառնալով նորա, զոր 'ի ձեռն երթեկեաց ունէին լսել որք յերուսաղէմ, թերեւ Հաւանեցին անսալ՝ զի ապրեցին: Արդ՝ ետես մարգարեւ գտեսիլ փառացն Աստուծոյ 'ի վերայ քրովբէից, ընդդէմ կարծեացն Հրեից թէ չէ Աստուած կարող տաճարին, կամ քրովբէիցն որ անդ. զի յես զարմանալի կենդանեաց պաշտի. և չնայել մասնել զտաճարն Հանդերձ անդարձ Հրեիցն՝ Նաբոքոդոնոսորայ. զոր և կերպարանօք գազանացն դրոշմէ զնա: Զի թէպէտ մարդ է բնութեամբ բուռն է իբրե զառեւ, և սուր իբրե զարծուի, կասող և մանրող իբրե զգուրակ. զոր և ածելոց էր 'ի վերայ նոցա և տաճարին: Եւ զի կատարելոց էր զսպառնալիս, ածէ տեսեալմբ զմարգարեւ յերուսաղէմ և ցուցանէ նմա զճառակ և զյայտի չարիս նոցա, ընդ որոց յաճախէ սպառնալիս յիշմամբ երախտեացն որ առ նոսա՝ յեգիպտոսէ և յառաջ. և զմնազան օրինակօք ցուցանէ զանհրաժեշտ պատուհանս, յորում ոչ ունէին գտանել միսիթարութիւն. օրինակաւ չմիսիթարելոյն Եզեկիէլի 'ի մեռանել կնոջն: Սպառնայ և 'ի վերայ այլազգեացն որք ոտնՀար լինէին Հրեից: Յիշէ և զառնուկն Երուսաղէմի. և դարձեալ կշտամբէ զոմանս. և ապա տայ անտիս դարձի առ լերինսն որոց սպառնացաւ 'ի ժամ բարկութեանն: Եւ յարովթեանն ոսկերացն, և շինածառով տաճարին, և սահմանօք ցեղիցն, և դրամքք քաղաքին ըստ ցեղիցն՝ Հաստատ զդարձ Հրեիցն. և զշինուած տաճարին, և զկանգնել պարսպին և դրանցն Երուսաղէմի. և 'ի նոյն կարէ զշինութիւն եկեղեցւոյ, և զվայելչութիւն անձեռագործ վերնոյն Երուսաղէմի, և սքանչելի դրանցն. զոր ևս յայտնի ցուցանէ Յովակնսէս 'ի Յայտնութեանն: Եւ ունի մարգարեւ պատմութիւն ժամանակի ամաց քսանից:

Գլուխը գրոց Եզեկիէլի Մարգարէի

Ա. Տեսիլ գազանացն ըստ նկարագրին, 'ի վերայ բանաւորաց, գազանաց անանոց և թռչնոց. և անիւքն 'ի վերայ ժամանակի՝ զտիրելն Աստուծոյ յայտնէ. և նովաւ զվերջին գալն Քաղղէացւոցն, և զաւերն Երուսաղէմի: Իսկ ըստ մարգարեութեան՝ զմարդանայն Քրիստոսի, և զկառավարելն 'ի խաչն. և զեկեղեցւոյ յայտնէ. իսկ ըստ բարոյից՝ զչորս առաքելութեանն յորս Հանգչի Աստուած. ևս և վասն Հանդերձեալ գալտեանն Քրիստոսի: Ամբաստանէ Աստուած զԲարայէլէ, և ջամբեալ զմատենան՝ կարգէ զնա դէտ 'ի վերայ Իսրայելի:

Բ. 'ի կշտամբանս անարժանիցն՝ կապանօք և լուրթեամբ ճգնի մարգարէն: Դրոշմէ աղիւստիւն զկործանումն Երուսաղէմի. և 'ի կողմն անշէնլով՝ չափէ զժամանակն 'ի մարգարեութեանն իւրմէ մինչև յառաջին ամն Կիւրոսի՝ քառասուն ամ. և յաւերածէ տաճարին մինչ 'ի կանգնումն պարսպացն Երուսաղէմի առ Նէեմաւ, Հարեւր և յիսուն ամ. և ճշշելով զինքն՝ գուշակէ զսով և զզգրութիւն. որ և առ մեզ պաշտի դատաստանս՝ անստ և 'ի Հանդերձեալն:

Գ. Սպառնալով լերանցն զանվրէպ սուրն նշանակէ, և զկործանումն բազնացն. և կրկնելով զվախճանն և զճախումն նոցա՝ 'ի սրոյ և 'ի սովոյ. և զըմբռնիլն Սեղեկիայ:

Դ. Համբարձեալ զմարգարէն ածէ յերուսաղէմ, և ցուցանէ նմա զկուռն 'ի դրոշմ և յորմն տաճարին. և զի լային զԹամուզ, որ է Արտիման յառասպելն. ընդ որոյ վեց տապարաւորս արձակէ 'ի կոտորել իսկ 'ի դրոշմեալն խորհրդով խաչին՝ ինսպել. և ցանել Հուր 'ի քաղաքին:

Ե. Հակառակ մարգարեանայ չարախրատիցն. որք ասէին թէ ոչ գերիվք՝ այլ աստ վախճանիւք իբրե 'ի կաթնս. որոց սպառնայ ցրել, և յետ փոքր ինչ դարձեալ ժողովի:

Չ. Գեղոյ զգեստին և զաղոլ ելանելովն՝ զփախչիլն Սեղեկիայ և զըմբռնիլն, և զկուրովթեամբ ածիլն 'ի Բաբելոն նշանակէ:

Ը. Դարձեալ իւրով կարօտութեամբն նշանակէ մարգարէն ըզլլակայն սովոյն 'ի պաշարմանն. և թէ փութով Հասանեն նոցա չարիցն:

Ր. Տարագրէ յԲարայէլէ զսուտ մարգարէն, որք զխարխուլ ժողովորդն իբրե զորմն ձեփէին խաղաղութիւն ըզձանալով. անիւծանէ և քրմուռեացն ընդ սուտ տեսլեանցն. և զի պահպանական Հնայս 'ի բազուկս և 'ի գլուխս նոցա կապէին, զորս 'ի միջոյ բառնալ սպառնայ:

Թ. Ասէ և վասն խտորեղոցն 'ի կուռն և 'ի մոլիսն, թէ էս Տէր թոյլ տաց ստոցն ըստ ախորժեղոյ նոցա տալ պատասխանի, որպէս Սեղեկիայն Աքասաբու, և կորուսից զխաբօզն և զխաբեալն 'ի զգուշութիւն այլոց:

Ճ. Զի ոչ շահողացն ապաշխարութեամբ զփրկութիւն՝ ոչ կարեն օգնել արդարեւ. և որ երբեմն զմի որ ինդրէ 'ի խրամ ցանգոյն զի մի՛ զյոյն բարձցէ. այժմ՝ զերինս ասէ անկարս, զի մի՛ ծոյլս արասցէ: Պաշտի բանս և 'ի Հանդերձեալն դատաստան:

ԺԱ. Փայտիւ որթուն զՀրկիզութիւն քաղաքին նշանակէ, որք 'ի Հոյ յեգիպտոսէ ելին, և 'ի Հուր Բաբելացւոցն մաշին վասն